

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken October' 10-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

A' Ministeri Kurir így ír *Szent Ilonáról*: — „A' mi legújabb tudósításaink ezen szigetről Jul. 20-dikáig szólnak. *Bonaparte* most sokat fered meleg vízben; fordésközben könyvet olvas. Né-melykor egy óráig is el-ül a' vízben. Hogy hosszú életű legyen nem mutatja teste' alkatása; nagyon testesedik, e' mellett az edvelő ég-hajlat (klíma) 's a' sok ferdés, bár-mely kellemetesekek legyenek is, de vég-re tsakugyan gyengítik a' testet.“

Egy más újság így ír ugyan onnét: — „Mint mondják *Bonaparte* most igen egészséges. A' meleg ferdő, a' gyalog 's lovarvaló kijárás és billárdozás, nagyon erősítik, 's az időt jól töltetik véle. Anglus Kapitánynak *Popplewelnek*, a' ki azolta hogy *Bonaparte* ezen szigeten lakik, szüntelenül mellette volt szolgál-ton; egy szép arany piksist ajándékozott, midőn ez a' szigetről nem régen Angliá-ba vissza indulván, tölle elbuzott. Ezen Kapitánynak magaviséletével mind végig meglegedve volt *Bonaparte*.

Egy harmadik újság ekképpen szoll: — „A' Napkeleti Indiai hereskedő társaság' *Dorah* nevű hajójának Kapitánya *Edward*, Bengálából folytatván evezését Anglia felé, 's *Sz. Ilonáról* az őrizeten ott volt 66-dik Regementnek egy részét felvéve, Augustus 23-dikán megérkezett *Londonba*. Ez a' Kapitány *Bonaparte*' elhibe hotsáttatván, két óráig beszéllett véle. *Bonapartét* nagyon vidám álla-

potban találta; a' billárdos szobában egy pohár bort is ivott véle. Generális *Bertrand* azt beszéllette a' nevezett Kapitány-nak, hogy *Bonaparte* tsakhogy bele nem bolondult ezen játékba, úgy szerető; gyakran órákig taszigálja egyedül a' go-lyobisokat. A' ház-gerintzet, mellyet szá-mára Londonban gerendákból készítettek 's oda szállították, nem engedte felállítatni; katonakajbákat 's strázsaházakat tsináltatott belőlle az őrző katonák' számá-ra; maga még mind a' *Longwood* ne-vű régi házban lakik.

A' Koronaörökös *Hertz* aszszonynak nem soká világrajöendő gyermeke' szoptatásá-ra már felvettek egy egészséges ifiu árendásnét, a' ki hasonlóképpen minden órán várja a' maga lebetegülését.

Az ólta, hogy a' Régens Princz a' Frantzia partok felé néhány napi tengeri útát tett, mások is nagyon megkedvelték ezen időtöltésnek nemét. *Plymouthból* négy ilyen útozáshozkészült tsajkák állot-tak készen számos uraságok' számára.

A' *Londoni* vámosok nevezetes nyereségre tettek szert, az által, hogy egy hajót, a' melly különbözőkülömbféle tilalmas portékákat akart oda bevinni, kézre keritettek. A' hajónak kettős oldalai, 's titkos padlásai voltak, hol a' tiltott porté-kák eldugva megtaláltattak. Mondják, hogy előkelő személyek is részesültek volna ezen tsalárdságban.

Azt mondják, hogy már most a' *Spanyol* Országlószék is éppen úgy verbu-álja a' *VII-dik Ferdinandus*' számára a'

szolgálat nélkül lévő Anglus tiszteteket, mint az Amerikai Spanyol Insurgensok eddig is tselekedtek.

Londonban a' Times újság' íróji azt akarj.: tudni, hogy Brasiliában *Pernambukótól* északfelé 30 órányi távolságra, *Paraibában* egy újabb népszendülés ütött volna ki: de a' melly újság még eddig kerés hívőkre talált *Londonban*.

Orosz Birodalom.

A' *Bavariai Allgemeine Zeitung* nevű újság e' hónap' 3-dikán ilyen tzikelyt adott ki az Oroszbirodalom' határszéléről: — „Sok ideje, hogy semmiféle hír fel nem gerjesztette *Petersburgban* az érzékenykedést oly nagyon, mint *Cserny Györgynek*, Orosz General-Lajtnántnak, 's a' *Szent Anna' Rendje' első classisabéli Ritterének*, a' *Török földön* mint látszik a' *Török Ország* löszéknek helybebagyásával történt meggyilkoltatása. E' most a' közönséges beszélgetések' tárgya, 's még azok is, kik az Orosz és *Török birodalmak* közt fennforgó környüállásokat messzelátó szemekkel nézik, úgy vélekednek, hogy ezen történetnek még fontos következesei lehetnek, és hogy ez, ezen két Hatalmasságok között ellenségeskedést okozhat, ha csak a' *Porta* azoknak a' feltételeknek, mellyeket az Orosz Udvar, néli, a' mennyiben csak tudunkra lehet, eléibe terjesztetett. Tudniillik, mihelyest ezen történetről a' hivatalszerént való tudósítás *Petersburgba* megérkezett, azonnal parantsolatot vitt egy Kurir *Konstantinápolyba* az Orosz Követhez, hogy tizennégy napok alatt meghatározott nyilatkoztatási kívánnyn a' *Portától* azeránt, hogy ő, közönséges módon kihiríteli, hogy ezen tselekedetet helybe nem hagyja, 's azokat, a' kik ezt tselekedték, legkeményebben üldöztetni 's megbüntettetni el nem niulatja. Abban az esetben pedig, ha ez a' nyilatkoztatás meg találna

tölle tagadtatni, megparantsolatott a' Követnek, hogy azonnal passust kérjen, 's a' *Törökbirodalmat* tüstent hagyja oda. *Lovasság' Generalissa Gróf Bennigsen*, kinek vezérlése alá tartoznak a' *Török határok* mellett fekvő Orosz vigyázó seregek, oly útasítást kapott, hogy ezen seregeket, mellyeknek azért, hogy az Orosz és *Török Udvarok* között fennforgott egyenetlenkedések már egészszen eligazítódottaknak lenni tartattak vala, egy részint eloszlatniok kellett volna, nem csak ne' kevesítse, hanem ezeknek számát, más seregeknek öszszegyüjtése által 30,000 emberre szajorítsa, 's a' vég-erőségeket minden megkívántatókkal megtöltse, egy szóval minden készületeket úgy megtétessen, hogy ha a' szükség kívánni találja, az ellenségeskedést a' *Törökbirodalom* ellen azonnal elkezdeni lehessen. Melly nagyon rajta legyen a' Császár ezen dolognak ahoz illő fontossággal való folytatatásán, csak abból is látni lehet, hogy útozásában, mellyet birodalmának déli részén teszen, 's a' melyre már *Petersburghol* el is indúlt a' *Bennigsen* seregeit is meg szemléli. Eddig ugyan mind örökké sokat lehetett várni, mint az Orosz birodalomra nézve kedvező környüállástól, *Angliánaha' Portá* hoz való befolyásától: de mostanában *Angliának*, magának is egyenetlenkedése van a' *Portával*, még pedig ismét a' *Jóniai szigetek* miatt, *Pargára* nézve. A' hatalmas *Alibascha*, ki a' maga szélesén kiterjedő ereje által a' *Portánál* ily nagy tekintetet (ha azt nem akarjuk is mondani hogy féltelmet) tudott szerezni magának, még tudni sem akar valamit abból, hogy az ő birtokaihoz ily közel *Angliának* valamelly erőssége legyen; 's minthogy ugyan ezen *Bascha* a' *Nagy Vezérrel* is nagy egyetértésben van, tehát e' sem örömet teszen ellene valamelly hathatós lépést. A' mostani *Nagy Vezér* ellensége az Oroszbirodalomnak, azért, minthogy a' tavaszon

pirongatást kapott a' maga urától azon lassúsáért, melyet az Orosz és Török-birodalmak között akkor fennállott egyenlenségeknek eltsendesítésében kimutatott, 's ugyan ő tehát mostanában mindent el fog Ali-Baschával egygyütt követni, hogy az Orosz és Török birodalmak között, a' magok Császárijának igen lékességes hajlandósága mellett is, elenségeskedést gerjeszthessenek. Mint-hogy továbbá Ali-Bascha a' maga számos ármádáit már mind az egyéb Európai fegyveres népek módja szerint organizálta, 's nagy részént Frantzia tiszték vezérlése alá adta; 's minthogy továbbá maga a' Török Császár is már számos seregeket organizáltatott - ekképpen: mind ezekből azt lehet kihozni, hogy most talán az Orosz seregek is hathatósabb el-lentállásra fognak találni."

A' Magyar Kurirnak változhatatlan regulája lévén az, hogy Olvasóit a' maga okoskodásaival 's vélekedéseivel soha se terhelje, ezen fontos tikkelyre sem teszen maga semmi megjegyzést, hanem csak az *Austriai Beobachter*-ből teszi ille, szöveget szóra fordítva, a' következő tikkelyt: —

„A' legújabb Historiára nézve ily gazdag ujság, az *Allgemeine Zeitung* (ezek a' *Beobachter* szavai), a' maga Orosz határszálon lévő levelezője által, a' ki bizonytal nem a' tsendességet ohajtó emberek közzé tartozik, tévedésre vezéreltetett. Mi, gyakran megbizonyított feltételünk eránt, mely abban áll, hogy a' tsalfa dolgokat megigazítsuk, most is hűségeselek lévén, bizonyosokká tehetjük Olvasóinkat, hogy a' felhozott tikkelyben találtató erőssítések, mind ezen tsalfaságok sorába tartoznak. Ha Serbia' néhai fejének megölettetése Sz. Petersburgban nagy érzékenységet gerjesztett: ezt csak az azon való hámulás okozhatta, hogy ő egy ilyen veszedelmes, semmi Hatalmasság által nem készített nem

is ségített vakmerő próbatételre határozta magát. Az Orosz Monarkha' szeméi előtt, ki a' békességnek nemkevesebbé kedvellője mint az ő hatalmas Barátjai és Szövetségesei, 's a' ki nagyon távol van attól, hogy a' tsendességnek háborítóit valamely más Ssátusban buzdítsa, éppen oly eszmretlen dolog volt a' Csérny György' próbatétele, mint az egyéb Európa' szeméi előtt. Ez a' Serbiai ditsőségsszomjuzó és kegyetlen, hajdani Vezér, megszegtő a' maga szavát akkor, midőn az Orosz földről eltávozott, és életét a' maga tulajdon hazájafainál, a' maga tulajdon számadása alatt, játékra kitétte, midőn a' Duna vizén által lépett. Mihelyest az Orosz Császár ezen embernek elszökését megtudta, kárhoztató ítélet-tételt rendelt ellene; 's ezzel megegyezőleg a' leg barátságosabb nyilatkozatásoknak tételődése következett az Orosz Udvar' részéről Konstantinápolyban. És mit is lehetne valósággal egy nagyobb bizonyosságát elő hozni annak, hogy mely kevés befolyása volt légyen ezen történetnek a' két Birodalmak között fennálló környülállásokhoz, mint azt, hogy a' köztök lünyittatott alkudozásoknak első pontja úgymint a' Duna alsó határaiuk rendezedtetése salett, egygyütt megegyeztek. Valamit csak ezen tikkely, mely ellen mi kikeltünk, a' Bennigsen szemmeltartó ármádájáról magában foglal, mind nem úgy van. Az Orszbirodalomnak van ármádája: de *Szemmel-tartó ármádájáról* semmit nem tudunk; 's éppen ennyit tudunk ennek szaporittatásáról 's teapatjainak mozdulásairól is. Csak ezek a' dolgok a' valóságok és igazságok. A' közönséges tsendességnek barátjai új tárgyat találnak (ez kben arra, hogy affelől meggyözödjenek, hogy ezen tsendesség, a' népeknek ezen első jova, csaknem harmincz esztendeig tartott rettegésnek ideje után, az Európai első Hatalmasságoknak ily hathatósan kimondott

akarátjok mellett, *nem zavartathatik meg*. Ha némely pártos felek ellenkezőt ohajtának, esmerjük az ő ohajtásaiknak okait; 's ha reménségeiket, mint valóságot, a' közönségre reá kötözni iparkodnak, elég őket csak a' tiszta és sima igazságnak előbeszélése által is megczáfolni. "

Frantzia Ország.

Párisban most 25 ezer Anglusok, *Boulognében* 1500 Anglus familiák számláltatnak csak a' kik ezen két városokban tartózkodnak.

Chaumontban egy szerentsekereső szerentséllent, a' ki magát most *Bourbon* Princznek, majd *Bonaparte Jeromosnak*, majd *Ipsilandi Hérzegnek*, etc., adta-ki, három hónapi fogságra büntetett a' fenytő politziai ítélőszék.

Nem régen tette reá kezeit, a' szerentsének még egy más hasonló vitézére is. a' Fr. politzia az *Ain* departamentjében. Ennek neve *Charnay János*, *Macon* i fiú. E' már jó ideje, hogy kívánta megpróbálni a' Császári tiszteltetést 's Császári asztallal való fogadtatást. A' múlt *Juliusban* valósággal meg is próbálta. Egy tarisznyát vett a' nyakába, 's megindult. Előbb egy parasztaszszonyhoz köszöntötte, 's ezt elhitette, hogy a' Császár más nap reggel meg fog érkezni, 's hogy annál jobban hirtelje az aszszony, megparantsolta néki, hogy a' titkot senkinek ki ne beszélje. Egy pár nap múlva jobban néki bátrodván, valami *Favellet* nevű embert elől talált, 's megszollitván, mondta néki, hogy ő a' Császár, tehát vigye utána egy darabig a' tarisznyáját. Egygyütt *Paul-de-Varax* nevű faluba érkezvén a' Birónál hasonlóképpen a' Császárnak mondta lenni magát, de a' politziánál csak *Pommier Jean (Almfa-János)* nevet irt-fel. Onnét mentek a' kortsmára; a' kortsmáros szerentsésnek tartotta magát, hogy a' Császárt egy kü-

lön szobában megvendégélheti, 's sebes futtában ment az *Egyházfához* a' nevezetes hírrel, a' ki életében örökké ohajtott. de soha sem lehetett az a' szerentséje, hogy ő Felségét halandó szemével láthassa, mellyet néki most a' nagy ember megengedvén, midőn a' szegény öreg egyházfi előtte térdre esett volna, ő ezt nagy emberhez illő lebotsátkozással felemelte 's így szollott hozzá: *Áljon-fel öreg, álljon-fel, én is csak olyan ember vagyok mind kend.* — Más nap reggel *Servas* felé vette útját. ő Felsége, hol a' ruhája alól valami veres pástlikát látóvén, ezt mütogatta némely személyeknek kikhez leginkább bizott. Ő F. ge nagyon mentogette magát a' drágaságra nézve, erősítvén, hogy ennek egyáltalában nem oka; minthogy már számos hajókat küldött gabonával Fr. országba; lesznek úgy mond, még jobb idők is; már az én szülő isportjaim *Carouge* mellett állanak, de én a' koronát letenni 's az uralkodást a' számára bízni akarom; magam az ő General-lajtnántja leszek. — Itt egy lájbút 's egy nadrágot ajándékozván ő Felsége a' gardának, 's tovább vette útját. Egy közelebbi lévő faluban estve egy aszszonyembernél lévén. ezt Mahomedi címésséggel tsalta-meg. Történetből éppen egy tsillag látsván lecsni, így szollotta F. ség: — látád-e aszszonyom eme' legelső tsillagot? ez az én szerentsetszilagom; a' fejemre ezett, hanem még egy időtskéig láthatatlan fog maradni. Végézetre minekutánna néhány száz Frankokat itt is öszsze gyűjtött volna, azt mondotta, hogy néki a' maga Szövetségesei, t. i. a' Marokkói, Török, 's Porsa Uralkodók cleibe kell menni, 's tovább folytatta útját: hanem azonban a' politzia' kezire kerülvén, 50 Frank fizetésre, 5 esztendei fogságra, 5 esztendei politziai felügyázat alatt való maradásra, 's polgári jusainak 10 esztendeig tartó elvesztésére büntetett ő F. ge.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pest. — Az ide való Királyi Univerzitásban a' múltt vagy is 1816-dik Esztendőbeli Tanulóknak száma mind öszve 771-re megy. Különösen pedig minden Főbb Tudományoknak egyenként ennyi Halgatói voltak: a' Theológiát halgatták 70-en; a' Törvényt 203-an; az Orvosi, — Seborvosi, és Patikárossághoz tartozó Tudományokat 178-an; a' Philosophiát, és Geometriát 520-an. Ugyan azon Királyi Univerzításban a' múltt 1816-dik esztendőben eső September 1-ső napjától fogva az ideji Augustus utolsó napjáig öszveséggel 185 Promotiók történtek. Tudniillik Doctorrá lettek: a' Theológiában 6-an; a' Törvényben, különösen pedig az Egyházi Törvényben 2, az Öszveséges Törvényes Tudományokban 5-en; az Orvosi Tudományban 6-an, a' Chirurgiában 2-on; Polgári Seborvosokká, és egyszersmind Bába-Mesterekké lettek 24; a' Patikárosságban Mesterekké tétettek 20-an; Seborvossá 1; Bábálká 44; Barom-Orvosokká 34-en; Lógyógyító Kovácsokká 9-en. — A' Philosophiában Doctori gradust nyertek 16-an: Próbáltt Földmérőkké lettek 16-an. Minthogy Magyar Országban nem mind egy a' Törvényben Doctornak, vagy pedig Prókatornak lenni: azért ezen előadások a' Facultások közt összehasonlítást tenni éppen nem lehet.

A' Nemzeti Fő Oskolában ugyan a' közelebb múltt Oskolai Esztendőben e' következendő számmal tanultak: Budán tudniillik 263-an; Pesten pedig 358-an. Az Asszonyi Közönséges Nevelő Intézetekben ilyen számú nevendékek voltak: a' Pesti úgy nevezett Anglus Kisasszonyok Klostromában tanultak többen 300-nál, ide nem számolván azon 60 Leányzókat, ide nem számolván azon 60 Leányzókat, akiknek a' Klostromban volt tartásuk; Budán pedig tanultak 250-en. Különös di-

tsérettel említhetni a' Budai Asszonyi Nevelő Intézetre nézve, ennek buzgó Tanítóját *Sajdwerth* urat, a' ki ügyességének és szorgalmatosságának a' közelebbi Próba alkalmatosságával is ditséretes bizonyosságát adta.

Posonyban e' folyó October' Hónapnak 4-dikén Felsőges Urunknak Neve napja mind a' Catholicusok', mind az Evangelicusok' Templomaikban buzgó ajtatosági ozeremoniákkal meginnepeltetett. Részt vettek az ajtatoságban minden katonai és Polgári Hivatalok, és több ezer hiv alattvalók buzgó könyörgéseket botsátottak a' Mindenhatónak színe eleibe a' Felsőges Monárkha életéért, és az egész Ditsó Fejedelmi Háznak virágzásáért, és megtartatásáért. Ő Ex. ja pedig Nagy Méltóságú Gróf *Pálffy Leopold* Kegyelmes úr, N. Poson Vármegye Fő Ispánnya, ezt az alkalmatosságot azzal a' kegyességgel tisztelte, hogy a' Sándor Császár nevet viselő Gyalog Regiment Nevelő Házának 100 forintokat méltóztatott ajándékozni, a' Nevendékek' mulatságára.

Horváth Ország.

Várasdrol September' 15-dikéről így irnak. — Méltóságos Trakosteiai Gróf *Draskovits Ferentz* úr ő Nagysága, Cs. Kir. Valóságos Kamarás, és Obisztlejtuant, Septembernek 5-dikán, *Kleinövnicki* Uradalmában hosszas betegeskedése után meghalálozott életének 67-dik esztendejében. A' Szegények eránt életében kimutatott jószívűsége, alattvalóijairol való gondoskodása, és mindenek eránt való szelidsége méltán fájdalomossá teszi a' tisztelt Méltóságnak halálát. Meghídegült tetemei az itt lévő Familia' Kriptájába temették szép halotti pompával.

E r d é l y.

N. Enyed Aug. 30-dikán 1817. — A' tegnapi nap, valóságos öröm innep

wala, mi reánk nézve; mert ezen volt az a' megbetsülhetetlen szerentsénk, hogy Felsőges Urunkat és Asszonyunkat városunkban elfogadhattuk. — Már a' Vármegye szélén, ő Felsőgeket, a' Vármegye Tisztsége és a' Nemes felkelő sereg várták. Elérkezvén a' Várhoz, ott a' Fő Hadnagy, az egész Tanáltsal fogadta ő Cs. Kir. Felsőgeket. A' Polgárság, az uttán, két felől álva, a' Reformatum Nemes Collegium Előljárói, Professorai, a' tanuló Ifjúság, a' mely — noha nyugott ideje volt — nagy számmal gyülekezett volt öszve ezen fényes Innen napra, a' katonai Tiszti Rend, a' helységi Pápok, mind Innepi köntösben, várták ő Cs. Kir. Felsőgeket; a' kik is 3½ órakor reggel, a' harangok zugása, a' mo'sár-ögyök durrogása és a' szívből származott szakadatlan Éljen kiáltások között, a' Professorok házaikhoz, a' mellyek ő Cs. Kir. Felsőgek számára, tsinon ki voltak felszerelve, szerentsésen meg is érkeztenek. A' gráditson, tiszta fejből öltözött leánykák, virágokat hintettenek ő Cs. Kir. Felsőgek lábai elébe. — Megérkezések után csak hamar, méltóztatott Felsőges Urunk maga elébe botsátani a' katonai Tiszti Rendet, a' Nemes Vármegye Tisztségét, a' Kollegium Professorait, a' Városi Magistratust és a' helységi Papságot. Azután ő Cs. Kir. Felsőgek számos kísérel, a' Kollegiumba mentenek, a' hol a' tanuló Ifjúságtól, újra öröm kiáltással, musikával és énekkel tiszteltettek, a' Bibliothekában pedig, a' kis Gróf *Teleki Károly* Urfitól, egy szép rövid Német beszéddel fogadtattanak. Nagy figyelmességet méltóztatott ő Cs. Kir. Felsőgek fordítani, a' régi pénzek gyűjteményére, a' természeti dolgok Muzeumára, 's különösen az Erdély Országi ásványokra és bánya darabokra, úgy hogy a' mi Kollegiumunk méltán dítsekedhetikazzal, hogy ő Cs. Kir. Felsőgek az egész délelőt

annak ajándékozni kegyesen méltóztatának.

Innen, a' Templomok' megnézésére mentének ő Cs. Kir. Felsőgek, a' honnan Császárné ő Felsőge szállására vissza tért, Felsőges Urunk pedig, még — noha esett az eső — gyalog ment a' Kaszárma megnézésére. Délután különös Audientziát adtak ő Cs. Kir. Felsőgek. — Este a' Város meg volt világosítva, különös szép tekintetet adtak a' Kollegium, az a' mellett felállított bollozat, mely alatt kellett ő Cs. Kir. Felsőgeknek megérkezésekor elmenni, a' Kaszárma és a' Superintendentialis residentia; mindentől sok szép által tettő figurák 's az alkalmatossághoz illő válogatott deák és német Inscriptiok voltak.

Az is nevelte ezen jeles napnak emlékeztét, hogy Felsőges Urunk méltóztatott helybe hagyni azt a' 10000 B. B. forintból álló fundatiót, mellyet a' Kollegium egyik Fő Curatora, Méltóságos Gróf *Bethlen Imre* Úr ő Nagysága közbenjárására, több fő rangú Uri személyek tette nek egybe; mellynek tette az, hogy annak esztendei intereséből, a' Székely Huszár és második gyalog Regimentből egynéhány valóságos Székely eredetű Tisztek gyermekei neveltesse nek és taníttassanak, az ide való Kollegiumban, azon tudományokra különösen, a' mellyek a' katonai szolgálatra szükségesek és hasznosak.

Boldogok az olyan népek, a' mellyeknek ilyen Császári atyok boldogok, a' mellyeknek ilyen atyai Császárijok van!

* * *

Brassóba Septembernek 13. dikán dél után 1 órakor érkeztek meg Felsőges Urunk 's Asszonyunk. A' városnak szinte egész népessége, számos vidékekkel egyetemben, kik éppen csak ezen alkalmatosság kedvéért gyülekeztek a' Városba, sietett a' Felsőges Császári Vendégek-

nek elébe. Leírhatatlan az az öröm, mellyel valamint egyebütt, úgy itt is fogadta a' Nép Hegyelmés Fejedelmét. Számos *Eljen!* kiáltások harsogatták a' Lovogót. Az egész Ó Város egy Virágos Levelesszinné változtatódott által. Mihejpest ő Felségek megszállottak, egybe minden Egyházi és Polgári Hivatalok Audientziára botsáttattak mind a' két Felségnél. Ebéd után a' Császárné ő Felsége a' Várba kotsikázott, Felséges Urunk pedig a' Kabinetben dolgozott. Estve a' Város szépen ki volt világosítva, és a' Felséges személyek több ízben megmutatták magokat az ablakokon a' Népnek. Más nap Felséges Urunk reggeli 7 órakor a' Templomba ment, azután megnézte a' Várat, a' hajdani Pestis Ispotályát, a' Katonák Magazinumát, a' *Vaquant* Regementje Batalionjának Ispotályát, a' Kaszármát, és a' Max. Jósef Kir. Regimentjének Nevelőházát. Délután az Augustai Vallástételt Követőknek, továbbá a' Görög Hitűeknek Templomaikat, 's Oskoláikat tekintette meg. Későn estve Audientziákat adott. A' Császárné ő Felsége pedig 10 órakor a' Templomba ment, annakután némelly Fő Uri Asszonyosságoknak Audientziát adott, 's Délután az említett Templomokat, és Nevelőházat nézte meg. Estve a' város újra kivilágosítottatott.

15-dikben reggeli hét órakor *Kezdi Vásárhely* felé indultak meg Brassóhol ő Felségek. Ugyan azon napon 12 órakor érkeztek meg oda, és a' Stab-Kvartélyán szállottak meg. Ő Felségeknek a' II-dik Székely Regimenten keresztül való utazása 3: Kolosszusi nagyságú Jegenyefagajokból készítettett, és az alkalmatosságához intézett sellyülisésekkel díszeskedő Biadalmi kapuk által díszítettett. Meg érkezések után Felséges Urunk mindjárt Audientziát adott a' Katona Tiszteknek, és a' Papságnak. Dél után a' Polgári Tisztviselők botsáttattak ő Felsége

elébe. Ezután ő Felsége gyalog meg járta a' Stab-Stationnak Belső Részzeit, a' Helvétziai Vallástételt Követőknek Templomát, és a' Minoriták' Klastromát; 7 óráig fogva pedig Privát Audientziát adott. Az alatt a' Császárné ő Felsége több szegény Határszéli Famíliákat látogatott meg, fölök sorsokat, életek módját foglalatoságaikkal ki tudakozta, és többeket kegyelmesen meg ajándékozott. Estve ki volt minden világosítva. Ő Felségek' szállásának kapujánál, továbbá a' Stáb' Kvartélyának Udvarán 3000 lámpásnál több világított. Egész késő éjtzakáig tartotta a' Népnek örvendezése szakadatlan, és az e' napi pompázásnak az vétett végett, hogy a' Katona Tisztek Karja az esmeretes Népénekét: *Isten tartsd meg Ferencz Császárt*, elénekelte.

16-dikben *Csik Szeredát* boldogították ő Felségek jelentétekkel. 17-dikben *Vásárhelyre* ismét vissza tértek, és ebéd után *Szentgyörgy* felé utaztak el. 20-dikben *Brassóbol* vissza felé szándékoztak, és 22-dikre volt a' *Szebenbe* másod ízben való menetel határozva. Innen merre szándékoztak *Grätzbe* menni ő Felségek, már azt a' *Kurir* közelébb közlötte volt.

Tudományos Dolgok.

Az időnkbeli igen nevezetes utazónak Humboldt úrnak felszámllálása szerint a' már mostanig esmeretessé lett plántáknak száma a' föld' golyohissának esmeretes részeiben 44,000-re telik. Ezek között 6000-ren az esmeretlen neműek közzé tartoznak; a' 38,000 esmeretes neműek közzül találni 7000-ret *Europában* 1500-zat *Ásiának* mérséklettebb levegővel bíró részeiben; 4500-zat az egyenlő éj' és napi *Ásiában*, 3000-ret *Afrikában*, 4000-ret az Amerikai Déli és Északi mérséklett levegőjű tartományokban, 13,000-ret az egyenlő éj' és napi *Amerikában*, 5000-ret *Uj Hollandiában* 's egyéb

Déli szigeteken (a' világnak úgy mondatott ötödik részében).

H i r a d á s.

Még 1796-dik esztendőben elkészítettem ugyan egészen a' könyvnyomtatásig Magyar Nyelven az *Augustana Confessiót*; de mind ez ideig több akadályok miatt azt világ eleibe nem bocsáthattam. A' Reformatió harmadik Századjának ezen most folyó esztendőre való esése, és másoknak biztatásai most már egészen meghatároztak arra, hogy azt könyvnyomtatassam. Minthogy azomban a' könyvnyomtatandó Exemplároknak számát előre tudnom szükséges: erre nézve bátorkodom az egész Evangélika Magyar Közönséget megkérni, hogy a' kik munkámat megszerezni kívánják, Betses Neveiknek aláírásával igyekezzenek előmozdítani méltóztatásuk. Mennél több Alólirottak lesznek, annál oltsóbra fog a' Könyv szabható. Az aláírásnak pedig ez a' módja: ha valaki magának említett Könyvet meg akarja szerezni, betses Nevét leg előbb helybeli Lelki Pásztorának, ezután pedig Tul a' Dunai Superintendens Fő Tiszt. *Süis Janos* úrnak *Sopronban* méltóztatasson tudtára adni. A' kikhez *Nagy Szombath* közelebb esik, azok egyenesen hozzám küldhetik Frankózott Leveleiket. Az Alólirottaknak Neveik a' Könyv elején ki fognak nyomtatódni, és mihelyest elegendő számmal lesznek, egyszerűen sajtó alá fog a' Könyv bocsáttatni. Hogy ha ezen tsekély Munkám kedvet nyerhet: a' *Fröbing János Kristoff*, Hannoverai híres Conrectortól irtt *Reformatió Historiájával* is szolgáljni

akarok. Költ *Nagy Szombathban*, September 10-dikén 1817.

Wiszkidenszky János,

a' Cs. K. Invalidusok' és Polgárok Évangélika Ekklez'iajának rendszerént való Prédikátora.

Postaeladást illető Híradás.

A' Posta Tulajdon Birtok, Királyi Szabad Pécs Városban Magyar Országban Boronya Vármegyében, Egy minden tekintetben a' leg előkelőbb Sark Posta Statiók közül az egész Monarchiában, a' Házal és egyéb gazdasággal, vagy a' nélkül is el adandó; tesszen, kinnek verő szándéka legyen, személylyessen, vagy írásban a' Birtokos Asszonyssággal, boldogult Pécsi Postamester Nemes *Klobncharich* Ur Özvegyével, született *Ns. Rierner Theresia* Asszonyssággal, leg tovább is October' végéig értekezni; minthogy ő November elejét e' f. e. határozta el az eladás végzésére, akár egyes alku, akár kótyavetye által.

Házeladásról való Jelentés.

Märhoffer Károlynak Nemes Szabad Királyi Győr városában, az ujj városban fekvő háza, akár kéz alatt, akár pedig kótyavetyénél fogva el fog adattatni. A' ház az ujj városi Piatz elején a' leg díszesebb helyen, az úgy nevezett Öreg-Utszában, szegleten fekszik. Vagnak benne 4 bálthajtásra jól épült szobák, — 2 Kamara, — és egy 250 Akó Borra való pintze. A' Háznak sedele tserép 'sindelyre van építve. Jó téres Udvaránkut is legyen. A' kiknek szándékjuk volna ezen házat megvenni, kótyavetyén kívül is megvehetik e' folyó Octobernek 22-dik napjáig, melly napon reggeli 9 órakor Licitatio fog tartatni, és a' ház annak fog adatni, a' ki többet fog érte igérni.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Oct. 7-dik napján 298 $\frac{1}{4}$ — 8-dikén 295 $\frac{1}{4}$ — 9-dikén 291 — forintot.